

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/ ๓๓๓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุดที่ กต ๐๗๐๔/๑๓๙๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗
ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นเรื่องเข้าข่ายที่จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงโยธาธิการและขนส่งของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีหนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ (The Ninth Meeting of the CBTA Joint Committee : 9th JC GMS CBTA) ในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว โดยระหว่างการประชุมดังกล่าว ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาให้การรับรองแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีฯ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารดังกล่าวภายในวันพุธที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ภูมิหลังและความเป็นมา

๓.๑.๑ ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: GMS CBTA) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลงฯ ครบทั้ง ๒๐ ฉบับ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) ทั้ง ๖ ประเทศ (ไทย ลาว เวียดนาม กัมพูชา จีน และเวียดนาม) ได้ให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารของความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS CBTA) ครบทั้ง ๒๐ ฉบับ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ จึงมีผลทำให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบ ประเทศสมาชิกจึงได้หารือร่วมกันในประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามความตกลง GMS CBTA

๓.๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง “ระยะแรก” (Memorandum of Understanding on the ‘Early Harvest’ Implementation of the Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement) เพื่อกำหนดพื้นฐานความเข้าใจที่จำเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินการขนส่งข้ามพรมแดน การดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรสำหรับการนำเข้ารถยนต์และคอนเทนเนอร์ โดยประเทศสมาชิกจะลงนามในบันทึกความเข้าใจ ในลักษณะการลงนามแบบเวียน (ad referendum) โดยประเทศไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และประเทศสมาชิกแม่น้ำโขงได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” ครบทุกประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ และประเทศสมาชิกได้เริ่มดำเนินการขนส่งระหว่างประเทศภายใต้บันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

๓.๑.๓ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ประชุมได้เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการมีผลบังคับใช้การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” ออกไปอีก ๒ ปี จากเดิมสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นจนถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกได้เห็นชอบร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเปิดเส้นทางทางการขนส่งระหว่างประเทศและจุดข้ามแดนเพิ่มเติม ภายใต้พิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA และเอกสารแนบท้ายพิธีสาร ๑ (The Protocol 1 Attachment) “บัญชีรายชื่อเส้นทางขนส่งระหว่างประเทศและจุดข้ามแดนที่กำหนด ฉบับปรับปรุง” ซึ่งต่อมาประเทศสมาชิกได้ทยอยลงนามแบบเวียน (ad referendum)

๓.๑.๔ ในการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ เมืองไห่โข่ว สาธารณรัฐประชาชนจีน และผ่านระบบการประชุมทางไกล ที่ประชุมเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการมีผลบังคับใช้ของการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” ออกไปอีก ๓ ปี จากเดิมสิ้นสุดวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ และที่ประชุมเห็นชอบให้การดำเนินการขนส่งตามบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” กลับมาเริ่มอีกครั้งตั้งแต่วันที่

๑ เมษายน ๒๕๖๗ นอกจากนี้ จีนได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเปิดเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศ และจุดข้ามแดนเพิ่มเติม ภายใต้พิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA เป็นประเทศสุดท้าย ทำให้ประเทศสมาชิก ลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวครบทั้ง ๖ ประเทศแล้ว ส่งผลให้บันทึกความเข้าใจ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๖

๓.๑.๕ ปัจจุบันประเทศสมาชิกอยู่ระหว่างการเจรจาหรือเพื่อจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเปิดเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศและจุดข้ามแดนเพิ่มเติม ภายใต้พิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA ฉบับที่ ๒ โดยจะลงนามในลักษณะการลงนามแบบเวียน (ad referendum) ซึ่งเป็นการลงนามลักษณะเดียวกันกับบันทึกความเข้าใจ ฉบับแรก

๓.๒ สารสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ

ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ การกลับมาดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” อีกครั้ง

ประเทศสมาชิกยินดีต่อการกลับมาดำเนินการขนส่งทางถนนของความตกลง GMS CBTA ตามปกติอีกครั้ง และเน้นย้ำให้ดำเนินการที่สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการร่วมฯ ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๘ อาทิ การออกใบอนุญาตขนส่งทางถนน (Permit) และเอกสารนำเข้าพาหนะชั่วคราว (Temporary Admission Document: TAD) การประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดของบันทึกความเข้าใจ “ระยะแรก” รวมทั้งการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการขนส่ง การจัดประชุมคณะอนุกรรมการของ GMS CBTA ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น

๓.๒.๒ การขยายพิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA (เส้นทางและจุดผ่านแดน)

การประกาศการยืนยันเส้นทางเพิ่มเติมบางเส้นทางที่จะรวมอยู่ในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเปิดเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศและจุดข้ามแดนเพิ่มเติม ภายใต้พิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA ฉบับที่ ๒ และหวังว่าการเจรจาจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๘ โดยบันทึกความเข้าใจ และเอกสารแนบรายการเส้นทางการขนส่งระหว่างประเทศและจุดผ่านแดนจะมีผลใช้บังคับเมื่อประเทศภาคีลงนามครบทุกประเทศ รวมถึงสนับสนุนให้พันธมิตรของ GMS เร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน หากจำเป็น เพื่อขยายโครงข่ายเส้นทางของความตกลง GMS CBTA

๓.๒.๓ แผนดำเนินงาน CBTA ปี ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

รับทราบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนดำเนินงาน CBTA ปี ๒๕๖๗ และเร่งรัดการแลกเปลี่ยนข้อมูลการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการค้า (Transport and Trade Facilitation Data: TTF) รวมถึงการรายงานข้อมูลด้านการขนส่งที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนใบอนุญาตขนส่ง (Permit) และเอกสารนำเข้าชั่วคราว (TAD) ที่ออกให้และใช้งานจริง จำนวนเที่ยวของการขนส่ง ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ประกอบการขนส่งพบจากการเดินทาง แผนดำเนินการในอนาคตสำหรับความตกลง GMS CBTA ฉบับปรับปรุง (CBTA 2.0)

๓.๒.๔ การติดตามและประเมินผล

การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของคณะกรรมการอำนวยการอำนวยความสะดวก การขนส่งแห่งชาติ (NTFC) ดำเนินการรวบรวม ประมวลผล และจัดส่งข้อมูล TTF ที่จุดผ่านแดนตามพิธีสาร ๑ ของความตกลง GMS CBTA

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในด้านความเชื่อมโยงคมนาคมขนส่งกับประเทศเพื่อนบ้าน และในระดับอนุภูมิภาค ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายคนและสินค้าภายในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดนระหว่างประเทศสมาชิกที่มีพรมแดนติดต่อกัน รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาการค้าชายแดนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๖.๑.๑ ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ

๖.๑.๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ หากกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่ามี ความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมาย ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๖.๑.๑.๒ หากร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ยังไม่ใช่ร่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้กระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาให้ร่างสุดท้าย ของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นไปตามแนวทางในข้อ ๖.๑.๑.๑ ข้างต้นด้วย

๖.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ มีสาระสำคัญเป็นการยืนยันความมุ่งมั่นของ คณะกรรมการร่วมสำหรับ CBTA ในการส่งเสริมการเติบโตและความเจริญรุ่งเรืองในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ผ่านการ ดำเนินการตาม CBTA อย่างเต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิด พันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตาม กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศหรือ ที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงคมนาคมในฐานะ ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรพิจารณาเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ มีสาระสำคัญเป็นการรับทราบและยินดีกับความสำเร็จของการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง “ระยะแรก” และเร่งรัดผลักดันให้การดำเนินการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

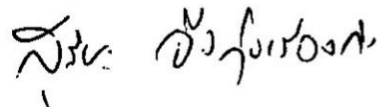
๘. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมสำหรับความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๙ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายสุรพงษ์ ปิยะโชติ) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมให้การรับรองร่างแถลงการณ์ร่วมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ ปิยะโชติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๗๕ (ดลยา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๒๙, ๐ ๒๒๘๑ ๓๙๕๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dollaya.p@mot.go.th